

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 751. Quid sit testamentum destitus, qualiter fiat hæc destinatio, &
quis cius effectus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

CAPUT VII.

De irritatione, destituzione, ruptione, revocatione ac mutatione testamenti aliarumque ultimorum voluntatum.

Quæst. 750. Quid sit testamentum irritari, quomodo irritetur, & num postmodum reviviscat.

1. Esp. Ad primum: irritari testamentum propriè, & in rigore juris accepto hoc nomine (dum etiam alias destituzione, ruptione, revocatione, mutatione testamenta tñ facta reddantur irrita seu nulla) dicitur, dum quod ab initio undequaque, tum ob testatoris personam, tum ob observatas in eo solennitates & necessariò ad ejus confectionem requisita validum fuit, ex post pure ob statum testatoris mutantur & redditur nullum ipso jure, quoties enim actus ad eum statum pervenit, à quo initium sumere non potuit, toties est vitiosus. *Novell. 22.c.* 29. valente hac regula, saltem in actibus pendentibus & tractum temporis desiderantibus (uti confectione testamenti civilem integratatem testatoris utrumque tempore, tam facti testamento, quam mortis desiderat) eti non in transeuntibus & plenè perfectis. *Muller. in ff. de injust. rupt. testam. tb. 44. cum Stryck. ad §. 1. Inst. quib. mod. testam. infirm.* Patitur autem testator mutationem statutis quavis capitis diminutione. pr. *Inst. de cap. diminut.* estque hac diminutio triple; nimur maxima, dum quis libertatem amittit, & efficit servus. media, dum quis civitatem seu jura civitatis amittit. minima, dum quis arrogandum se tradit alteri, pro ut amplius explicatur. §. 1. 3. 4. *Inst. cod.* De cætero propter alia supervenientia impedimenta facti, quæ alias testamenti factiem impedivissent, illud conditum non confirmatur. sic si testator sanæ mentis, dum conderet testamentum, & post evaderet furiosus: vel sani corporis sit mutus & surdus; vel priùs bene administrans res suas, declararetur prodigus, testamenta illorum remanent valida. *L. 6. §. surdus. L. 18. ff. qui testam. fac. poss.* Muller. *L. c. th. 46.*

2. R. Ad secundum: recuperato pristino statu, testamentum ob dictum impeditamentum juris supervenientis irritatum ob maximam vel minorem capitis diminutionem, sine ullo facto seu ulteriore voluntatis testatoris declaratione reviviscit, modò mortis tempore testator habilis fuerit ad condendum testamentum; non quidem stricto seu jure civili (cùm quod eo jure semel infirmum & invalidum non constescat) sed de jure benigniore seu prætorio. *L. 12. §. 17. ff. de injust. rupt. irr. fact. testam.* Muller. *ibid. tb. 45.* Harpt. *ad §. 4. Inst. quib. mod. testam. infirm.* contra Brunem. *ad L. 6. ff. de injust. rupt. & alios,* qui censem nostris moribus & juxta praxim & consuetudinem, de cuius universalitate dubitant alii, testamentum non irritari capit's diminutione; èo quòd damnatio bona & libertas non admittatur, adeòque de iis adhuc testari possint. Dixi: irritatum ob maximam vel minorem seu medium diminutionem capit's: nam si irritatum ob minimam diminutionem, testamentum, non aliter vires recipit, quam si constet testatore voluisse prius testamentum va-

R. P. *Louv. Jur. Can. Lib. III.*

lere; adeòque requiritur hujus voluntatis declaratio sufficiens ad hoc expressione per codicillos juxta *L. 11. §. fin. de bonor. possess. secund. tab.* *Stru. inf. de injust. rupt. tb. 48. lit. B.* & y. qui etiam hujus differentia rationem hanc subdit: quòd, qui arrogandum se dat, cum capite fortunas quoque suas in familiam & domum alienam transferat voluntariò, & sic tacitè renunciet priori testamento; qui vero fit servus vel deportatur, contra vel præter voluntatem suam fortunas amittat.

Quæst. 751. Quid sit testamentum destitui, & qualiter fiat hæc destitutione, & quis ejus effectus.

1. Esp. Ad primum: destitui dicitur testamentum, quando eti in eo institutus hæres, nullus tamen ex eo hæres exsistit. Arg. *L. 73. ff. ad leg. falci.* Fit autem, èo quòd hæres in eo institutus vel non vult esse hæres, sed hæreditatem repudiatur; vel ab ea abstinet; vel quia non potest. §. 2. *Inst. eod.* Ubi tamen hæres institutus hæreditatem non repudiatur, decadat intra annum concessum ad deliberandum, eandem transferat ad hæredes suos juxta *L. 19. c. de jur. deliberandi*, verum de hoc supra fuisse.

2. Resp. Ad secundum: effectus hujus destitutionis est, quòd jus omne ex testamento aliis competens. v.g. substitutio pupillaris, exhæredatio, datione tutoris, codicilli fideicommissum universale, legata, fideicomissa particularia cesset, deferaturque hæreditas hæredibus ab intestato venientibus, licet in eo testamento exhæredati. Lauterb. *in ff. de injust. rupt. irr. §. 26.* singula stabiliens. quod tamen quòd ad legata variè ab eodem. §. 27. limitatur; ut illa valeant, si illa ab intestato venientes præstare rogati sint. *L. 29. c. de fideicom. & ibi.* Brunem, si testamento destruito adjecta clausula salutaris: *omni meliore modo:* vel codicillaris: & hæredes legitimæ hæreditatem adeant. *Carpz. p. 3. c. 2. def. 21.* Gail. *L. 2. obs. 134. n. 5.* si legata sint ad pias causas. *Carpz. p. 3. c. 4. d. 28. n. 8.* si hæres scriptus in fraudem legatariorum non adiit ex testamento. si Fiscus nemine adeunte bona occupavit. *L. 96. ff. de legat.* 1. si legata relicta in testamento militis. *L. 4. ff. de testam. milit.*

Quæst. 752. Quid sit testamentum rumpi, & qualiter id fiat.

1. Esp. Primò: testamentum rumpi dicitur, dum testatore manente in eodem statu, ipsius testamenti jus vitiatur, pro ut dicitur. pr. *Inst. quib. mod. testam. rumpat.* supponit hæc rupcio testamentum ab initio fuisse validum seu justum, hoc est, jure factum, nimur in quo omnia juris solennia servata. Estque distinctum à rescissione testamenti, quæ fit officio Judicis per querelan inofficio, quæ potius est declaratio nullitatis; quia nullum est ab initio ex præteritione hæredum existentium tempore confecti testamenti.

2. Resp. Secundò: contingit hæc rupcio modo dupli-

Y y

duplici-